

Protokół
kontroli kompleksowej przeprowadzonej
w Urzędzie Miasta i Gminy w Ćmielowie

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli

Urząd Miasta i Gminy w Ćmielowie; 27-440 Ćmielów; ul. Ostrowiecka 40; REGON: 000527687; NIP: 8631042609; tel.: 15 861-20-18; fax: 15 861-20-18; e-mail: urząd@cmielow.pl.
Burmistrzem Miasta i Gminy jest Pani Joanna Suska.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach zatrudnionych w Oddziale ds. Informatyzacji i Spraw Społecznych: Grzegorz Trapcia – starszy inspektor wojewódzki (kierujący zespołem kontrolerów) oraz Kamila Sokołowska – inspektor wojewódzki.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie pisemnych, imiennych upoważnień do kontroli, numer odpowiednio 852/2019 oraz 851/2019 z dnia 30 października 2019 r. wydanych przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

Kontrolę w siedzibie jednostki przeprowadzono w dniu 30 października 2019 roku. Dokonano wpisu do *Książki kontroli Urzędu Miasta i Gminy* pod pozycją nr 6/2019.

IV. Określenie przedmiotu i zakresu kontroli oraz okresu objętego kontrolą:

Przedmiotem kontroli była realizacja przez samorząd gminny zadań własnych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynikających z art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015, poz.1390) tj.:

1. Sposób opracowania, przyjęcia i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie;
2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
3. Sposób zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. Sposób utworzenia i działania zespołu interdyscyplinarnego.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2018 roku do dnia kontroli.

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

1) Sposób opracowania, przyjęcia i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Miasto i Gmina Ćmielów przyjęła gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2018-2022 Uchwałą nr LX/341/2018 Rady Miejskiej w Ćmielowie z dnia 8 listopada 2018 roku [zał. nr 1]. Wykonanie Programu powierzono, zgodnie z §2 Uchwały Burmistrzowi Ćmielowa. Dokument zawiera podstawowe informacje dt. rodzajów przemocy oraz diagnozę problemu przemocy w gminie Ćmielów opartą na liczbie sporządzonych Niebieskich Kart. Za cel Programu przyjęto:

- *Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie;*
- *Zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochronę ofiar przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem przemocy wobec dzieci i osób starszych oraz poprawę skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy;*
- *Wzmocnienie oddziaływań edukacyjno-informacyjnych, propagujących w społeczności lokalnej świadome postawy negujące i przeciwstawiające się zjawiskom przemocy w rodzinie.*

Cele realizowane będą w oparciu o:

- *Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie;*
- *Podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie;*
- *Wsparcie rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie;*
- *Edukację społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie;*
- *Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie;*
- *Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.*

Program wyznacza realizatorów programu, określa zadania i instytucje odpowiedzialne za ich realizację. Brak jest natomiast harmonogramu poszczególnych działań wykonywanych przez jednostki odpowiedzialne za wdrożenie programu. Monitorowanie realizacji w/w dokumentu odbywa się poprzez składanie rocznych sprawozdań na ręce Burmistrza Ćmielowa. Ponadto Gmina w okresie objętym oceną zabezpieczyła środki finansowe na realizację Gminnego Programu przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w rozdziale 85205 na rok 2018 i 2019. Środki zabezpieczone w roku 2018 to kwota 17 000 zł, z tego wykorzystano 9 359 zł, w 2019 roku zabezpieczono kwotę 13 500 zł z czego do dnia kontroli wykorzystano 6 000 zł.

W ramach realizacji gminnego programu jednostka organizowała działania profilaktyczne na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ze środków przeznaczonych na realizację programu zakupiono opaski odblaskowe oraz długopisy które rozdysponowywano wśród dzieci ze szkół funkcjonujących na terenie gminy. Sprawcom przemocy przekazywane są piłki antystresowe.

Gmina Ćmielów w ramach zabezpieczonych środków finansowych na realizację gminnego programu zatrudnia również psychologa, który jest odpowiedzialny za prowadzenie poradnictwa m.in. dla osób z rodzin dotkniętych przemocą. Psycholog udziela poradnictwa w każdy piątek od godziny 13⁰⁰ do godziny 17⁰⁰ w budynku Domu Kultury w Ćmielowie. W szczególności z pomocy psychologa korzystają osoby skierowane przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Ćmielowie. W roku 2018 przeprowadzono 148 indywidualnych konsultacji psychologicznych. Koszty w ramach w/w poradnictwa wyniosły

jednostkę 8 600 zł. W tym roku ze wsparcia skorzystało 37 osób, które regularnie i stale korzystają z pomocy psychologa [zał. Nr 2].

W dniu 14 lutego 2019 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Ćmielowie przekazał za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres I-XII 2018 r. Dane zawarte w sprawozdaniu w znacznym stopniu odbiegają od danych ustalonych w trakcie kontroli [zał. Nr 3 i 4]. Rozbieżności w wyżej wymienionych danych wynikają z braku prowadzenia wystarczającego monitoringu nad realizacją zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Porównywane poniżej zadania gminy są częścią wspólną Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i wynikają bezpośrednio z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Osobą odpowiedzialną za tę nieprawidłowość jest Pani Ewa Terczak, która pełniła rolę Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie za jaki wypełnione zostało sprawozdanie resortowe, była także Kierownikiem Ośrodka Pomocy Społecznej w Ćmielowie i jest podpisana pod sprawozdaniem jako osoba je sporządzająca.

Tabela 1. Porównanie wartości wybranych komórek formularza sprawozdania resortowego PRZEMOC, przekazanego za pośrednictwem CAS, z danymi pochodzącymi z tabeli sporządzonej na potrzeby kontroli Zał. nr 3 (opracowanie własne).

Zakres danych	Sprawozdania przekazanego za pośrednictwem CAS			Wartość ustalona w trakcie czynności kontrolnych	
	Identyfikacja wiersza Sprawozdania		Dane pochodzące ze Sprawozdania		
Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży.	1.4.3 – Liczba programów		1	3	
	1.4.3 – Liczba osób	Ogółem	30	295	
		w tym kobiet	21	172	
		w tym mężczyźni	9	123	
		w tym mężczyźni – w tym niepełnosprawni	1	0	
Utworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych	2.1.1 – Liczba posiedzeń zespołów		4	0	
	2.1.1 – Liczba utworzonych grup roboczych		13	0	
	2.1.1 – Liczba posiedzeń grup		24	0	
	2.1.1 – liczba osób objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych	ogółem		13	49
		w tym kobiety	Ogółem	11	19
			w tym niepełnosprawne	3	0
			w tym starsze	2	0
		w tym mężczyzn	ogółem	2	19
w tym dzieci	ogółem	0	11		

Zakres danych	Sprawozdania przekazane za pośrednictwem CAS		Wartość ustalona w trakcie czynności kontrolnych
	Identyfikacja wiersza Sprawozdania	Dane pochodzące ze Sprawozdania	
3.2.1 – stosowanie procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty	liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart – C” przez członków zespołu interdyscyplinarnego/grupy roboczej	3	0
	liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart – D” przez członków zespołu interdyscyplinarnego/grupy roboczej	3	0
	liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	13	14
	liczba rodzin wobec których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” w okresie sprawozdawczym	12	14
	liczba spraw zakończonych w wyniku: ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań	3 10	6 7

2) Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie:

Gmina prowadzi poradnictwo i interwencję poprzez zatrudnionego psychologa którego działalność opisano w ad. 1 protokołu.

Ponadto jednostka kontrolowana organizuje spotkania z kuratorem zawodowym Sądu Rejonowego w Opatowie w którym uczestniczą dzieci, młodzież szkolna oraz rodzice [zał. Nr 5]. Podczas spotkań omawiane są aspekty przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W ramach tych spotkań uczestnicy mogą również otrzymać wsparcie kuratora.

Na terenie szkół prowadzone są kampanie i programy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, np. „*Saper, czyli jak rozminować agresję?*”, „*Bądźmy poszukiwaczami Autorytetu*”. Rodzice poprzez wywiadowki, warsztaty dotyczą różnych aktualnych problemów dydaktyczno-wychowawczych. Podczas spotkań z rodzicami w ramach konkursu „Poznaj swojego mistrza” poznali trzy podstawowe style wychowawcze oraz nauczyli się konsekwencji stosowania tych postaw w życiu dziecka [zał. nr 6].

W oparciu o w/w informacje zespół kontrolerów stwierdził, że zadanie o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy polegające na prowadzeniu poradnictwa i interwencji, w szczególności poprzez działania edukacyjne w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie ukierunkowane na wzmacnianie opiekuńczo-wychowawczych kompetencji rodziców względem dzieci w okresie objętym kontrolą było realizowane. Działania te były skierowane do ogółu rodziców, jak również do konkretnej grupy odbiorców.

3) Sposób zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia:

Do dnia kontroli Gmina nie dysponowała własną infrastrukturą, umożliwiającą zapewnienie osobom doznającym przemocy schronienia w ośrodkach wsparcia. Gmina nie posiada także opracowanych procedur postępowania w przypadku pojawienia się osoby doświadczającej przemocy, która będzie wymagała schronienia w ośrodku wsparcia.

W okresie objętym kontrolą nie pojawiła się potrzeba umieszczenia osoby doświadczającej przemocy w ośrodku wsparcia.

W okresie poddanym kontroli na terenie Gminy nie prowadzono interwencji w trybie art. 12 a skutkujących odebraniem dzieci z rodzin w związku z przemocą domową.

4) Sposób utworzenia i działania zespołu interdyscyplinarnego

W okresie objętym oceną tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego zostały określone Uchwałą nr VII/59/2011 z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie: uchwalenia Regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie [zał. nr 7].

Sama Uchwała nie budzi zastrzeżeń zespołu kontrolnego. Natomiast Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie stanowiący Załącznik nr 1 do w/w Uchwały zawiera istotne naruszenia prawa, tj.:

- W § 1 pkt 1 Regulaminu jako podstawę prawną działania zespołu interdyscyplinarnego wymieniono m. in. ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawę o pomocy społecznej oraz ustawę o policji. Podstawą prawną działania zespołów interdyscyplinarnych jest wyłącznie ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz jej akt wykonawczy w postaci Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”;
- Art. 7 i 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz art. 137 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz.U.2016.283) polegające na przekroczeniu zakresu delegacji ustawowej poprzez powtórzenie i ewentualną modyfikację:
 - Art. 9a ust. 3-4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w §1 pkt 3 Załącznika do Uchwały;
 - Art. 9a ust. 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w §1 pkt 4 Załącznika do Uchwały;
 - Art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w §1 pkt 5 Załącznika do Uchwały;
 - Art. 9c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w §2 pkt 2 Załącznika do Uchwały;
 - Art. 9c ust. 6 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w §5 pkt 1 Załącznika do Uchwały;

- Art. 9c ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w §5 pkt 5 Załącznika do Uchwały;
 - Art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w §6 pkt 6 Załącznika do Uchwały;
- Art. 7 i 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie polegające na przekroczeniu zakresu delegacji ustawowej w §1 pkt 6 Załącznika do Uchwały poprzez ograniczenie współpracy jedynie do spotkań. Zgodnie z zapisami art. 9d ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie *przedstawiciele podmiotów (...) realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy*. Jako realizację procedury należy rozumieć całość podejmowanych przez poszczególne służby działań na rzecz danej rodziny. Działania te podejmowane są głównie poza posiedzeniami zespołu czy grupy roboczej i nakierowane na poprawę sytuacji rodziny objętej procedurą „Niebieskie Karty”;
 - Art. 7 i 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie polegające na przekroczeniu zakresu delegacji ustawowej w §6 pkt 3-4 Załącznika do Uchwały poprzez ograniczenie możliwości tworzenie grup roboczych jedynie do członków zespołu interdyscyplinarnego. Ustawa w art. 9a ust. 11 określa podstawowy zakres instytucji, których przedstawiciele powinni wejść w skład grup roboczych. Co więcej w art. 9a ust. 12 wskazuje możliwość rozszerzenia składu grupy roboczej o kuratorów sądowych oraz przedstawicieli innych jednostek pod warunkiem że są to specjaliści z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W związku z powyższym kryterium umożliwiającym powołanie w skład grupy roboczej jest posiadanie kompetencji w zawodowych bądź służbowych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, które mogą zostać wykorzystane w celu poprawy sytuacji rodziny objętej procedurą;
 - Art. 9d ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w §8 pkt 2 ppkt b. Zgodnie z zapisami ustawy *podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie*;

Mając na względzie powyższą uchwałę, zespół kontrolujący poddał analizie Zarządzenia Burmistrza w sprawie powołania zespołu interdyscyplinarnego. W okresie objętym kontrolą w gminie Ćmielów Zespół Interdyscyplinarny funkcjonował w dwóch składach. Pierwszy skład Zespołu Interdyscyplinarnego został powołany Zarządzeniem nr 38/2013 Burmistrza Ćmielowa z dnia 20 czerwca 2013 roku [zał. nr 8]. Na mocy w/w zarządzenia w skład Zespołu powołano 6 osób, przedstawicieli służb i instytucji wymienionych w art. 9a ust 3-4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, z wyjątkiem przedstawiciela organizacji pozarządowej. Przewodniczącym Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie obowiązywania tego zarządzenia była Pani Ewa Terczak – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Ćmielowie. Podczas kontroli nie przedstawiono jednak żadnych dokumentów poświadczających wybór przewodniczącego. Kolejny Zespół Interdyscyplinarny powołany został Zarządzeniem Nr 30/2019 Burmistrza Ćmielowa z dnia 21 lutego 2019 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ćmielowie [zał. nr 9]. Tym samym utraciło moc Zarządzenie z 20 czerwca 2013 r. Nowym Zarządzeniem w skład Zespołu Interdyscyplinarnego powołano 10 osób, przedstawicieli służb i instytucji wymienionych w art. 9a ust 3-4 ustawy

o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Wątpliwości zespołu kontrolerów budzi fakt powołania w skład Zespołu Interdyscyplinarnego Pani [REDAKTOWANO] przedstawiciela Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Ostrowcu. Należy zaznaczyć, iż instytucja ta jest prywatną działalnością gospodarczą działającą w branży terapii uzależnień. W toku czynności kontrolnych zespołowi kontrolerów nie przedstawiono żadnych dokumentów poświadczających kompetencje przedstawiciela tej instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zgodnie z art. 9a ust. 8 ustawy o pomocy społecznej Zespół Interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych między Burmistrzem, a poszczególnymi instytucjami:

- Panią [REDAKTOWANO] – przedstawicielem Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Ostrowcu Świętokrzyskim,
- Panią [REDAKTOWANO] – przedstawicielem Stowarzyszenia na Rzecz Osób Bezrobotnych w Ostrowcu Świętokrzyskim,
- Panem [REDAKTOWANO] – przedstawicielem Samorządowego Inspektora Oświaty w Ćmielowie,
- Panem [REDAKTOWANO] – przedstawicielem Komisariatu Policji w Ćmielowie, a następnie aneksował porozumienie na przedstawicieli:
 - Aneksem nr 1/2012 Panem [REDAKTOWANO]
 - Aneksem nr 2/2013 Panem [REDAKTOWANO]
 - Aneksem nr 3/2014 Panią [REDAKTOWANO]
 - Aneksem nr 4/2014 Panem [REDAKTOWANO]
- Panią [REDAKTOWANO] – przedstawicielem Ośrodka Pomocy Społecznej w Ćmielowie,
- Panią [REDAKTOWANO] – przedstawicielem Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Pacjent”, aneksowano porozumienie:
 - Aneks nr 1/2013 Panią [REDAKTOWANO]

Jednostka kontrolowana nie zawarła porozumienia z przedstawicielem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Panią [REDAKTOWANO]

Za powyższą nieprawidłowość odpowiedzialny jest Burmistrz Miasta i Gminy – Pan [REDAKTOWANO] oraz Pani [REDAKTOWANO]

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego reprezentujący poszczególne instytucje przed przystąpieniem do realizacji zadań złożyli oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych zgodnie z wymogiem wynikającym z art. 9c ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015r., poz. 1390).

Administrator danych zatrudniony w Ośrodku Pomocy Społecznej w Ćmielowie nie wydał członkom Zespołu Interdyscyplinarnego, wymaganych Art. 9c pkt 7 ppkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie pisemnych upoważnień dopuszczających do przetwarzania danych osobowych. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego złożyli jedynie pisemne oświadczenia o zachowaniu w tajemnicy uzyskanych danych osobowych. Jedyną osobą która nie złożyła wyżej wymienionego oświadczenia jest Pani [REDAKTOWANO] – przedstawiciel Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Pacjent” w Ćmielowie. Za powyższą nieprawidłowość odpowiedzialny jest Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej – Pani Joanna Borkowska.

W trakcie czynności kontrolnych zespołowi kontrolnemu udostępniono dokumentację poświadczającą organizację tylko jednego spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego w okresie objętym kontrolą. Spotkanie to odbyło się w dniu 26 lutego 2019 r. [zał. nr 10]. W związku z powyższym kontrolujący stwierdzają niezgodność częstotliwości organizacji spotkań Zespołu

Interdyscyplinarnego z zapisami art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Osobami odpowiedzialnymi za powyższą nieprawidłowość są Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego Pnia Ewa Terczak oraz Pani Ewa Kawa.

Na pierwszym posiedzeniu Zespołu interdyscyplinarnego po zmianie jego składu dokonano wyboru przewodniczącego oraz zastępcy Zespołu. W posiedzeniu Zespołu udział wzięło 8 osób. Dwie osoby nieobecne na posiedzeniu Zespołu: Pani Anna Kral – przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ćmielowie oraz Pan Szymon Kasak przedstawiciel Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Opatowie, nie usprawiedliwiły swojej nieobecności.

Na potrzeby dokonania oceny sposobu prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” zespół kontrolujący sprawdził 6 procedur o następujących sygnaturach:

- KP-I-2670/18 z dnia 20.VI.2018 r.;
- KP-I-E-AS-3613/18 z dnia 31.08.2018 r.;
- KP-I-E-BC-4034/18 z dnia 1.10.2018 r.;
- K-I-E-BC-4545/18 z dnia 26.10.2018 r.;
- KP-I-E-AS-2821/19 z dnia 31.VII.2019 r.;
- KPI-E-BC-3558/19 z dnia 30.09.2019 r.

Po przeanalizowaniu w/w dokumentacji zespół kontrolerów stwierdził, że:

- Każdy z formularzy NK A w przeanalizowanych przypadkach został przekazany Przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego z zachowaniem terminu wynikającego z §7 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieskie Karty i wzorów Niebieska Karta;
- Wszyscy członkowie grup roboczych przed przystąpieniem do pracy z rodziną złożyli oświadczenie o zachowaniu poufności danych osób, o treści zgodnej z art. 9c ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015., poz. 1390);
- Po wypełnieniu Niebieskiej Karty A osobie co do której zachodzi podejrzenie, iż doznaje przemocy w rodzinie przekazywano Niebieską Kartę B.

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości związane z realizacją procedury „Niebieskie Karty”:

- formularze NK A w badanych sprawach nie zawierają na ostatniej stronie daty i podpisu Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego;
- skład grupy roboczej nie był dostosowany do struktury rodziny i specyfiki problemów w niej występujących;
- funkcjonujące grupy robocze na swoich posiedzeniach powoływały nowe składy robocze do prowadzenia procedury, co jest niezgodne z art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie **[zał. nr 11 i 12]**;
- nie informowano sądu rodzinnego o konieczności przeprowadzenia wglądu w sytuację dzieci z uwagi na podejrzenie przemocy w rodzinie;
- wobec osób stosujących przemoc, które w trakcie interwencji były pod wpływem alkoholu oraz nadużywały alkoholu nie były kierowane wnioski w przedmiocie przebadania osoby stosującej przemoc pod kątem uzależnienia od alkoholu;
- w dokumentacji brak informacji i ustaleń dotyczących pracy z małoletnimi ze strony pedagoga/szkoły;

- w dokumentacji brak jest notatek dzielnicowego z wizyt monitorujących sytuację rodzin objętych procedurą NK;
- protokół zakończenia Niebieskiej Karty sygn.: KP-I-E-BC-4034/18 [zał. nr 13 i 14] jest niezgodny z §18.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieska Karta” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”;
- w dokumentacji poszczególnych procedur znajdują się listy obecności z posiedzeń grup roboczych. Brak jest jednak jakichkolwiek informacji (np. w postaci protokołu czy notatki służbowej) w jakim celu zebrała się grupa. Powyższe niezgodne jest §10 pkt 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieska Karta” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, zgodnie z którym wszystkie działania powinny być dokumentowane;
- sprawę sygn.: KP-I-E-BC-4034/18 zakończono przedwcześnie. NK A została zakończona na podstawie jednej notatki służbowej, najprawdopodobniej sporządzonej przez pracownika socjalnego z dnia 10.10.2018 r. w której została opisana sytuacja rodziny. W dniu 29.10.2018 r. zakończono procedurę NK A z powodu braku zasadności podejmowanych działań.
- Realizacja części procedur była bezzasadnie urywana, bez sporządzenia protokołu kończącego:
 - NK A sygn.: K-I-E-BC-4545/18 wszczęta została 30 października 2018 r, w aktach sprawy znajduje się lista obecności grupy roboczej z dnia 30 października 2018 r. – brak jednak informacji czego dotyczyło posiedzenie oraz notatka służbowa z dnia 15 listopada 2015 r. – informująca o nadużywaniu alkoholu przez domniemanego sprawcę [zał. nr 15]. Od tego czasu do dnia kontroli Zespół Interdyscyplinarny nie podjął żadnych działań w tej sprawie. Procedura nie została zakończona, ale też nie jest w żaden sposób realizowana;
 - NK A sygn. KP -I-2670/18 założona w dniu 25 czerwca 2018 r. W aktach znajdują się trzy dokumenty: Notatka służbowa z dnia 27 czerwca 2018 r. oraz lista obecności i protokół posiedzenia grupy roboczej z dnia 20 lipca 2018 r. Od tego czasu do dnia kontroli Zespół Interdyscyplinarny nie podjął żadnych działań w tej sprawie. Procedura nie została zakończona, ale też nie jest w żaden sposób realizowana;

Za powyższe nieprawidłowości w realizacji procedury Niebieskiej Karty odpowiedzialni są przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego: Pani Ewa Terczak oraz Pani Ewa Kawa.

VI. Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

1. Gmina Ćmielów posiada aktualny Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018-2022 na mocy Uchwały Nr LX/341/2018 z dnia 8 listopada 2018 r;
2. Gmina w okresie kontroli realizowała zadanie, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r. poz. 1390), polegające na prowadzeniu poradnictwa i interwencji w szczególności poprzez działania edukacyjne w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie

ukierunkowane na wzmacnianie opiekuńczo-wychowawczych kompetencji rodziców względem dzieci;

3. W toku kontroli ustalono, że w okresie poddanym kontroli na terenie Gminy nie prowadzono interwencji w trybie art. 12a skutkujących odebraniem dzieci z rodzin w związku z przemocą domową;
4. W okresie kontroli nie wystąpiły okoliczności uzasadniające konieczność umieszczenia osób w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy;
5. Tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego określa Uchwała nr VII/59/2011 z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie: uchwalenia Regulaminu Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Niniejszy akt prawa miejscowego zawiera liczne naruszenia obowiązujących przepisów prawa;
6. Skład Zespołu Interdyscyplinarnego jest zgodny z wymogami art. 9a ust. 3-4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r., poz. 1390). Wątpliwości zespołu kontrolerów budzi fakt powołania w skład Zespołu Interdyscyplinarnego Pani [REDACTED] przedstawiciela Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Ostrowcu;
7. Jednostka kontrolowana nie zawarła porozumienia z przedstawicielem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Panią [REDACTED];
8. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych przed przystąpieniem do realizacji zadań złożyli oświadczenia o zachowaniu poufności danych o treści zgodnej wymaganym na mocy art. 9c ustawy;
9. Administrator danych zatrudniony w Ośrodku Pomocy Społecznej w Ćmielowie nie wydał członkom Zespołu Interdyscyplinarnego, wymaganych Art. 9c pkt 7 ppkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie pisemnych upoważnień dopuszczających do przetwarzania danych osobowych. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego złożyli jedynie pisemne oświadczenia o zachowaniu w tajemnicy uzyskanych danych osobowych. Jedyną osobą która nie złożyła wyżej wymienionego oświadczenia jest Pani [REDACTED] [REDACTED] przedstawiciel Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Pacjent” w Ćmielowie.;
10. Spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego organizowano niezgodnie z zapisami art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
11. Sposób prowadzenia procedury Niebieskie Karty nie spełnia standardów wynikających z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska Karta.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **negatywnie**. Liczne braki formalne, niezgodność aktów prawa miejscowego z przepisami powszechnie obowiązującymi, a wszczęgólności niezgodna z przepisami prawa realizacja procedury „niebieskie Karty” skutkować mogła wtórną wiktymizacją osób doznających przemocy w rodzinie, a w skrajnych przypadkach nawet zagrożeniem zdrowia i życia tych osób.

VII. Podstawa ustaleń kontroli:

Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o sprawdzoną dokumentację. Treść ustaleń i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Burmistrzem Miasta i Gminy Panią Joanną Suską, Kierownikiem Ośrodka Pomocy Społecznej w Ćmielowie – Panią Joanną Borkowską (osoba wyznaczona przez kierownika jednostki podlegającej kontroli do udziału w czynnościach kontrolnych zgodnie z §16 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie z dnia 3 czerwca 2011 r.) oraz Przewodniczącym Zespołu Interdyscyplinarnego – Panią Ewą Kawa.

Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. nr 61 poz. 543).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Protokół podpisali:

Kielce, dn. 13 XI 2019r.

Data podpisania protokołu

.....

Ze strony kontrolującej:

Grzegorz Trępiec
Kamila Sokolowska

Ze strony kontrolowanej:

BURMISTRZ
mgr Joanna Suska

Zespół i
Z up. WOJEWODY ŚW. JÓZEFY
Małgorzata
ZASTĘPCA DYREKTORA
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA